

Flere unge skal høre om Jesus

I LM ønsker vi, at stadig flere mennesker må møde Jesus. Derfor har Landsstyrelsen valgt at gøre 2018 til et bønnens år om vækkelse, hvor vi står sammen om at bede for vores land. Bed om, at flere danskere må lære Gud at kende.

LMBU ønsker at samle børn og unge, så de hører Guds ord forkyndt og dergennem lærer Jesus Kristus at kende som deres personlige frelser. De ønsker dels at nå længere ud med evangeliet – især gennem lejrarbejdet – og dels at styrke troen hos dem, der allerede kender Jesus – især gennem oplæring og fællesskab på tværs af alder og erfaring.

- Tak for alle lejrledere i hele landet – og bed om nye til især Lolland-Falster
- Bed om flere voksne, der vil indgå i ægte og personlige relationer med en ung
- Bed om 500 flere medlemmer – og dermed bedre økonomi for at drive mission

Forkælelsesweekend for ledere

Ledere og bestyrelsesmedlemmer i LMBU var samlet den 14.-16. september på jysk herregård om åndelig inspiration, udrustning, god mad og underholdning

AF KAJA LAUTERBACH

Der er altid slik nok, når LMBU holder lederkursus. Forkælelse af lederne er nemlig et af formålene med den årlige weekend for lederne i LM's børne- og ungdomsarbejde.

Men i år havde det fået et hak opad, fortæller landsleder Lars B. Larsen. I anledning af LMBU's femårs fødselsdag havde de nemlig fået bevilliget fondsmidler, der blandt andet blev brugt på at leje Kjærgaard Landbrugsskole den 14.-16. september.

"Vi boede på en herregård, hvor der var værelser nok, så ingen behøvede at sove på sovesale, og det var en fantastisk forplejning."

Udruste og inspirere
Forkælelse af klubledere og

bestyrelser er dog ikke den eneste grund til, at LMBU holder lederkursus.

Vi vil også gerne give dem både et nyt møde med Gud og ny inspiration i arbejdet," siger Lars B. Larsen.

Det skete dels gennem tre gange bibelundervisning, som Indre Missions formand holdt ud fra 2 Kor 4-5, som handler om både evangeliet, tjenesten og himmel-længsel, og dels gennem en lang række workshops. De handlede om alt fra at holde interessen fanget hos børn, frimodighed i opgaverne, at være ung kristen og politisk aktiv til et videnskabeligt foredrag om ungdomskulturen i dag.

"Hans-Ole Bækgaard formidlede trøst, håb og hvile og samtidig en udfordring til at leve i denne verden," siger landslederen.

FOTO: LMBU

Kæmpe husmenighed i Beijing lukket

Menigheden nægtede at sætte overvågningskameraer op. Nu står de 1500 medlemmer på gaden

En gudstjeneste i en menighed i det nordlige Kina.

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

9. september blev Beijings måske største husmenighed, Zion, lukket af myndighederne. 70 personer stormede ind i menigheden efter mødet og jagede alle ud, siger menighedens præst Jin Mingri til nyhedsbureauet AFP.

Den protestantiske menighed Zion har omkring 1.500 medlemmer, men er dømt ulovlig, fordi menigheden ikke er registreret af myndighederne. Menigheden har nu besluttet at holde gudstjeneste udendørs. Det skriver den kristne organisation

ChinaAid, der arbejder for at fremme trosfrihed i Kina.

Lejemål annulleret

Zion har siden 2007 lejet lokaler i en kontorbygning nær nationalstadionet i den nordlige del af Beijing. I april fik menigheden påbud om at sætte overvågningskameraer op med ansigtsgenkendelse i det 2.400 kvadratmeter store lokale, som de lejer. Efter at have nægtet at følge påbuddet blev der lukket for vand og strøm i en periode.

I juni blev flere af menighedens aktiviteter på internettet også blokeret, og seks kirkeplantninger blev

tvunget til at lukke. Det skriver *St. Charles Institute*, der er en kristen menneskerettighedsorganisation.

En af dem modtog blot en sms fra udlejer om, at lejemålet var annulleret, og at de to måneders depositum og tre måneders forudbetalte husleje ikke ville blive tilbagebetalt. Seks mænd blokerede indgangen og ville ikke lade folk komme ind.

Beder fortsat

Zion har ikke været en undergrundskirke, men har opereret helt i det åbne siden 2007. Præsten Jin Mingri udtalte før OL i Kina i 2008,

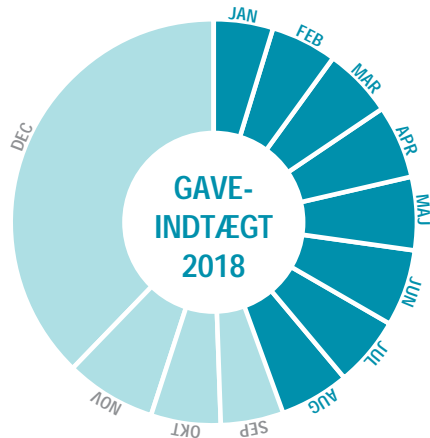
at det i dag er muligt at operere åbent for kristne, fordi så mange kinesere er interesseret i kristendommen.

Men siden Xi Jinping blev landets præsident og generalsekretær i kommunistpartiet, har overvågningen taget til, og der er blevet slået hårdt ned på etniske minoriteter, muslimer og kristne.

Jin Mingri tror ikke på, at menighedens uoverensstemmelser med myndighederne kan løses, men udtaler til AFP:

"De kan forhindre os i at holde gudstjeneste, men de kan ikke forhindre os i at bede."

ANNELISE CLAUSEN ►► Da LM antog mig, blev kaldet bekræftet. Nu var det ikke kun noget, jeg følte

Vi glæder os over stabile gaveindtægter. Måned efter måned. Det er det, vi har brug for, når vi har ansvar for en langsigtet og udholdende missionsindsats.

Lige hjemvendt fra en fantastisk tur til Tanzania må jeg konstatere, at det netop er et vedholdende arbejde, der er brug for. Uanset om det handler om udbredelse af god kristen litteratur, undervisning på bibelskoler eller evangelisation blandt masaler. Det lange seje træk gør en forskel. Gud virker gennem det.

Så stor tak for gaverne også i august. De er udtryk for en stabil og vedholdende støtte fra vores givere. Indtil nu har vi i 2018 samlet fået knap 7,2 millioner kroner i gaver til landsarbejdet, og vi nærmer os den periode, hvor vi gerne skal have den anden halvdel hjem.

Johnny Lindgreen, Resursechef

Sildestrup-lejren på Lolland-Falster udvider

På generalforsamlingen 2017 for LM Lolland-Falster blev det besluttet at udvide Sildestruplejren med en dagligstue og et grupperum. Tilbygningen skal være på 116 m² plus en overdækket terrasse med mulighed for opsætning af udendørs pejs. Formålet er at øge lejrens kvalitet.

Da området, hvor Sildestrup-lejren ligger, er fugtigt om vinteren, vil man gerne lave fundamentet i september/oktober 2018. Afdelingsstyrelsen for LM på Lolland-Falster har besluttet, at byggeriet først går i gang, når der er indsamlet 150.000 kroner. De har fået byggetilladelsen, men afventer høringsperioden på landzonetilladelsen, der udløber den 27. september. Ifølge afdelingsformand Jørgen Sulkjær forventer kommunen dog ingen indsigelser. *kl*

Ny prædikant i København

Københavns afdeling har kaldet Mathias Richard Jepsen-Hansen til fritidsprædikant i LM.

26-årige Mathias Richard Jepsen-Hansen studerer teologi på Københavns Universitet og er ved siden af ansat som forkynder i Hvidovre Frimenighed. Han

er gift med Kathrine, og parret bor i Valby. *kl*

Som ramt af et hammerslag

Gud gav Annelise Clausen et kald på en nytårslejr for mange år siden

AF ANNELISE CLAUSEN

Mit kald begyndte som en gnavnende orm i min bevidsthed, men trængte igennem som et slag med en forhammer flere år senere.

Mit hjem var ikke missionsøns. Jeg "kom med" via studenterarbejdet KFS. Meget hurtigt efter at jeg havde set, at Jesus er frelseren, begyndte urolige fornemmelser at melde sig inderst inde i mig: Du skal være missionsnær! Jeg lagde låg på og lod som ingenting. Men det føltes som en orm, der gnavede i min samvittighed. Jeg begyndte at argumentere med Gud: "Jeg er ikke egnet. Jeg

hyler jo op for den mindste edderkop og tør ikke springe over en grøft! I Danmark kan jeg gøre meget godt missionsarbejde!"

Nu skulle der handles

Efter flere år på den måde var jeg på nytårslejr, hvor der var en time ved en missionsnær. Timen var på ingen måde ud over det sædvanlige. Billeder og snak. Men midt i det hele var det, som om jeg blev ramt af et hammerslag. Jeg forstod, at det var Gud, der standsede mig. Det var *nu*, der skulle handles på det kald, der havde spiret i mig i årevis. Samme aften talte jeg med en leder om, hvordan man griber det

an, når man har missionsnær-kald. Derefter gik processen i gang med samtaler og planlægning med LM.

Kaldet blev bekræftet

Alt det forudgående byggede på følelser og personlig overbevisning. Men da LM antog mig, blev kaldet bekræftet. Nu var det ikke kun noget, jeg følte. Solide, erfarne kristne havde overvejet og undersøgt det. De havde bedt over det. De bekræftede, at det var den rigtige vej for mig og for LM.

Da min mand, Axel, og jeg blev indviet som missionsnære, blev vi opfordret til altid at have kaldsaftalen med LM liggende tilgængelig. I trange

tider, når vi ikke følte kaldet, kunne vi læse det og blive bekræftede i, at vi var på ret vej. Det blev dog aldrig nødvendigt. Gud har velsignet os med et vedvarende stærkt kald. En overbevisning om, at vi går med Gud ad hans vej i vores liv.

ESSENS ►

Vi skal stadig vande græsset

AF PETER RASK
LANDSSTYREMEDLEM
PR@DLM.DK

Sommerens tørke synes allerede langt borte. Når vi i dag ser ud ad vinduerne, ser vi ikke længere tørkens spor så tydeligt, selvom den ifølge meteorologerne var den værste i mands minde. I Silkeborg, hvor jeg bor, gik vi nærmest direkte fra tropehede til traditionelt efterårsvej med masser af regn, der gør, at min græsplæne nu igen har håbets farve.

Når vi starter her, er det for at minde om, at grønne

græsplæner er noget af det eneste, som kommer af sig selv. Næsten alt andet kræver hårdt og bevidst arbejde. Fordybelse i troen, god børneopdragelse og sunde ægteskaber er alle ting, som ikke bare sker, men kræver al vores energi og opmærksomhed. Nogle gange kræver det også hjælp udefra. Måske fordi man ikke kan finde vej frem selv, måske kører man i ring og har brug for et kærligt skub ud af de fastlåste riller, mønstre og vaner. Men kun de færreste tør række ud og spørge om hjælp. Vi er endda velsignet med mange gode kristne terapeuter og psykologer, der vil kunne tilføje hjælp og forhøjet trivsel i mange familier.

Traditionelt er tiden efter sommerferien en af de far-

ligste for kriseramte ægteskaber. For mange har ferien været den sidste chance, man gav hinanden, og nu står man i en livskrise af dimensioner, og mange står der alene, fordi de ingen har at betro sig til. I takt med at vi lykkes med at sætte flere og flere ord på ting, vi slås med personligt og i det kristne fællesskab, bliver de områder, vi endnu ikke er nået til, desto mere tabublagte. Det kunne være områder som spontane aborter, at være ufrivilligt single og at have knas i ægteskabet. For alt for mange er det stadigvæk forbundet med alt for stor skam at skulle stå ved sine ægteskabelige udfordringer. Derfor ligger mange alene, og vi hører først om problemerne, når de har vokset sig så store,

at forsoningens muligheder synes udtømte.

Men sådan behøver det ikke at være. Der er en anden vej. I den menighed, hvor jeg kommer, kalder vi det for starthjælp. Det er en pulje penge, som er afsat til at få sendt mennesker til parterapeut, når knasterne i ægteskaber er vokset dem over hovedet. Vi betaler ikke for hele forløbet, men giver dem en "gratis smagsprøve" på, hvad terapi kan gøre af godt for dem.

For vi tror på, at ruiner kan genopbygges. Vi tror på, at græsset altid vil være grønnet der, hvor det vandes. Derfor sender vi mennesker af sted for at få hjælp, også selvom det koster os lidt penge. For i det samlede billede er det alt for dyrt ikke at gøre det.

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave
1831 for 3. kvartal 2018
182v for 2. kvartal 2018

Biblicitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Ideeer og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 2. oktober 2018.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/line/line.
Smaaannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

JOHNNY LINDGREEN ►► Digitaliseringen i Tanzania går langt hurtigere end i Danmark, og det kræver nye satsninger fra Soma Biblia og presser bogmarkedet

Ny aftale: LM fortsætter med at bidrage til Soma Biblias økonomi

Målet er stadig, at den store forlagsvirksomhed skal kunne finansiere sig selv på sigt

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Fire års forlængelse med både norsk og dansk støtte. Det blev konklusionen på kontraktforhandlinger mellem Soma Biblia (SB), LM og Norsk Luthersk Misjons-samband (NLM) i Dar es Salaam i begyndelsen af september.

Aftalen betyder, at NLM og LM stadig skal bidrage til SB's økonomi gennem lønning af en direktør frem til 2020 og en forlagsleder frem til minimum 2022. LM betaler tre fjerdedele af lønningerne.

Støtter foreløbig til 2022

Siden fusionen mellem Soma Biblia og Scripture Mission i 2014 har LM og NLM bidraget med støtte til den store forlagsvirksomhed. Over en årrække har SB selv overtaget lønningen af en række stillinger fra LM og NLM med henblik på at blive selvfinansierende. Med udgangen af 2018 overtager SB selv finansieringen

Bestyrelsesmedlemmerne fra LM og NLM laver aftaler uden for Soma Biblias bygninger i Dar es Salaam.

af stillingen som salgsleder, der i øjeblikket varetages af LM's pendermissionær Per Jerup.

Den nye aftale betyder, at LM og NLM hver dækker halvdelen af direktørlønnen frem til 2020. LM-missionær Ole Malmgaard er direktør for SB. LM dækker selv hele finansieringen af forlagslederlønnen. Her er der ikke sat en slutdato, men kon-

trakten skal genforhandles i 2022. Det er LM-missionær Philip Bach-Svendsen, der er forlagsleder.

Den nye aftale betyder også, at Soma Biblia har råderet over grund og bygninger i Arusha indtil 2022. Den ejes i dag af NLM, der efter planen trækker sig helt ud af Tanzania i 2019. Ved et salg af compounden bliver det dog en klausul,

at SB fortsat skal kunne bruge området, hvor der er butik, lager og bolig for Ruth og Philip Bach-Svendsen. Arusha er en strategisk god placering for at være tæt på den lutherske kirkes centrum.

Udfordringer, men fremgang

Planen er fortsat, at SB skal være selvfinansierende,

men det er nødvendigt, at LM fortsat hjælper til med økonomien, forklarer resourcechef Johnny Lindgreen, der deltog i mødet for LM.

"Nordmændene udfaser i Tanzania, og landet er i disse år i gang med en digitalisering, der går langt hurtigere end i Danmark. Det kræver nye satsninger fra Soma Biblia og presser bogmarkedet," forklarer han.

Samtidig er SB's største

indtægtskilder salg af bøger og sangbøger. De oplever øget konkurrence fra Bibelselskabet, der også selv sælger bøger. Sangbøgerne, der er hovedsangbogen i hele den lutherske kirke i landet, drømmer kirken desuden om selv at kunne sælge uden Soma Biblia som mellemled.

De opbyggelige bøger, som SB gerne vil sælge, er ikke lige så store salgssucceser for forlagsvirksomheden, der årligt omsætter for omkring 10 millioner kroner og distribuerer over 500.000 bøger og andre materialer.

Der er dog ingen tvivl om, at det går fremad med Soma Biblias økonomi, mener resourcechefen, der forklarer, at hvor det før i tiden var praksis, at SB lånte penge af LM til at lægge ud for bøger, har SB ikke lånt penge i de senere år.

Støt Soma Biblias arbejde

Send en gave mærket "Soma Biblia" til:
Bankoverførsel: 2230-0726496390, MobilePay: 66588

Kønnet er en god ramme om menneskelivet

Vigtigt både for diakoni og teologi at kæmpe for syn på kønnet, mener LM's generalsekretær

LM og en række andre organisationer mødtes den 17. september for blandt andet at drøfte udviklingen i synet på køn i samfundet. Mødet blev på forhånd omtalt i flere danske medier som et strategimøde.

Reelt var mødet dog et drøftelsesmøde, hvor udviklingen i synet på køn var på dagsordenen sammen med flere andre emner. LM og de øvrige organisationer, der tog initiativ til mødet, har mødtes hvert halve år i flere år for at drøfte tværgående emner.

Vi forstår det ikke

"Vi mødtes og talte om en

fælles bekymring for at skærpe hinanden på emnet. Vi i LM ønsker at arbejde videre mod et mere konkret tiltag," forklarer LM's generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen efter mødet. Hans bekymring er først og fremmest på den kommende generations vegne:

"I en tid med mange muligheder for at definere sig selv er det vigtigt at fastholde, at kønnet er biologisk. Det er sundt med rammer. De er med til, at vi kan forstå, hvem vi er."

Generalsekretæren advarede dog også mod et forenklet syn, fordi spørgs-

målet om køn komplekst. Der er for eksempel forskel mellem hormonbalancen fra den ene mand til den anden.

Søren Skovgaard Sørensen afviser, at det handler om at fastholde nogle særlige kønsroller. Som kristen organisation er det derimod vigtigt for LM at tage hånd om mennesker både i Danmark og i de øvrige lande, LM arbejder i, og give dem gode betingelser, mener han.

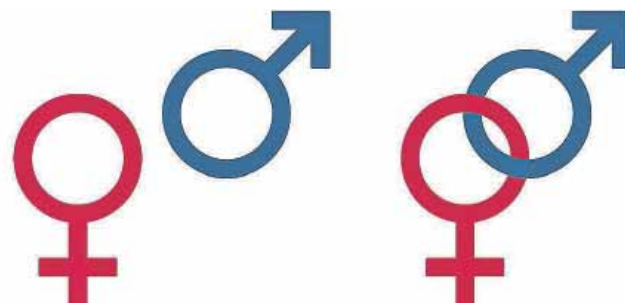
"Det handler om, at der er forskel på mand og kvinde, lige fra vi ligger i vores mors mave. Vores køn er ikke bare en social konstruktion. Så-

dan har Gud indrettet vores biologi."

Mere udbredt fremover

I Danmark er der fortsat mange, der betragter kønnet som noget, man er født med. I Sverige er situationen en anden. Her kunne avisen *Världen i dag* i begyndelsen af september fortælle om en svensk børnehave, hvor det er forbudt at sige han og hun, og fireårige børn er i tvivl om, hvilket køn de er. *Tro & Mission* fortalte i sidste nummer om forholdene i England, hvor læger ikke må sige gravide kvinder, men i stedet gravide personer.

Søren Skovgaard Søren-

Spørgsmålet om kønsidentitet er meget komplekst, minder Søren Skovgaard Sørensen om.

sen er dog overbevist om, at det bliver mere udbredt med kønsneutralisering i de kommende år i Danmark. "Vi ser både politikere og interesseorganisationer være optaget af eksempelvis juridisk kønsskifte helt

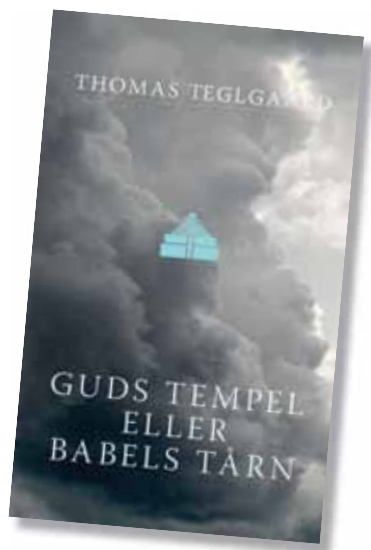
ned til seksårsalderen. Hvis det bliver indført, er det direkte skadeligt for barnet, tror jeg."

Knap 700 danskere har fået juridisk kønsskifte siden loven blev indført i 2014.

n/m

BOGANMELDELSE ▶

Masser af tillid til Bibelen, men lidt for firkantet

BOGANMELDELSE
AF CHRISTIAN MAYMANN
BIBELSKOLELÆRER
.....
Thomas Teglgaard:
Guds tempel eller Babels tårn
Lohse 2018

154 sider – 149,95 kroner

Man kan godt mærke, at Thomas Teglgaard ikke begyndte på bogen *Guds tempel eller Babels tårn* i går. Den er arbejdet godt igennem, og jo længere frem i bogen, man kommer, desto mere går Thomas Teglgaard fra at beskrive, hvad der skete, til hvad der foregår i verden i dag.

Det er dér, man får den store styrke er, og dér, den bliver rigtig god.

Der er en masse gode lagtagelser og pointer, der bliver serveret med passende mellemrum, men nogle af dem bliver skamvredet, så jeg tænker: Mener han virkelig, at vi skal leve sådan?

Bogen oses af bibeltillid fra cover til cover, og det er fedt. Når Thomas Teglgaard ikke kan få tingene til at gå op, vælger han det, som Bibelen siger – og han tør lade det stå. Han er aldrig i tvivl om, at Bibelen passer. Det kan jeg rigtig godt lide.

Imidlertid har han en spøjs tilgang til mødet med forskellige tolkninger af bibelsteder, som for eksempel slægtstavlerne

i 1 Mos 10, og den irriterer mig lidt:

Han vælger meget fornuftigt den ene tolkning, men slår samtidig på, at han er lægmand og derfor ikke er i stand til at argumentere for det.

Bogens titel tager udgangspunkt i, at Babelstårnet er en tempelbygning. Det, tror jeg, er lige på kornt, men jeg føler mig lidt snydt, for jeg troede, at bogen handlede mere om tårnet, end den reelt gør.

Bogen foregår nemlig ikke i eller på tårnet, men i Babylon. Det, han skriver om Babylon, er jeg langt på vej enig i. Det er et godt, nødvendigt og opbyggeligt råb og en advarsel – også i dag, for vi lever som i Babylon, men også her generer det mig, at der mangler nuancer, og bogen kommer til at handle mere om Babylon end om Babelstårnet.

Jeg kan imidlertid ikke helt finde ud af, hvorfor jeg reagerer på det. Jeg kan godt være bange for, at jeg selv er så søbet ind i livet i Babylon, at jeg reagerer uretmæssigt på advarselne.

Midt i beskrivelserne af nutidens elendighed er der også en positiv og klar sejrstone: Thomas Teglgaard modstiller Babylon med det nye Jerusalem. Alt går mod noget fantastisk. Det er en virkelig god dobbelthed at have med.

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Det er snitfladerne mellem bibeltekst og hverdagsliv, der endnu engang er i fokus i Jens Ole Christensens nye bog *Dyb hvile og dynamisk liv*.

Efter forfatterens egne ord er målet at udlægge, hvad Bjergprædiken skal sige til kristne i Danmark i dag:

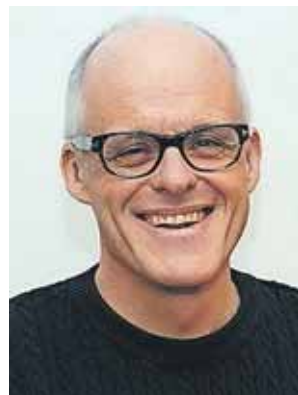
"Hvad betyder det ikke at måtte kaste et lystent blik på din næstes hustru i en tid, hvor grænsen mellem porno og ikke-porno er flydende? Hvad betyder det, at et ja skal være et ja i en tid, hvor vi bruger mange overdrivelser?" spørger forfatteren, der er sognepræst og tidligere generalsekretær for LM.

Styret af det ydre

Centralt i Jens Ole Christensens forståelse af Jesu tale er saligprisningerne i begyndelsen af talen, hvor Jesus priser det, der set udefra er småt. Det er samtidig et af de steder, hvor Bjergprædikens kontrast til det moderne Danmark er tydeligst:

"Det er en stor udfordring for mange af os, at vi i høj grad er styret af det ydre i dag," siger forfatteren og nævner de sociale mediers fokus på kommentarer og likes som ét eksempel.

"Jeg tror også, det spiller ind, at vi ikke er presset materielt i dag. Det er de kort-

Saligprisningerne er et af de steder, hvor Bjergprædikens kontrast til det moderne Danmark er tydeligst, mener Jens Ole Christensen.

JENS OLE CHRISTENSEN ▶ Den kristne siger selv først et endeligt ja til saligprisningerne i evigheden, men der er mange små ja'er undervejs i livet som kristen

Objektiv lykke i subjektiv følelseskultur

Bog om Bjergprædiken betoner Jesu udfordringer til danske kristne

Jens Ole Christensen, der er tidligere generalsekretær i LM, indrømmer, at bogen *Dyb hvile og dynamisk liv* indeholder enkelte udfordringer til LM, men de er ikke bevidst møntet på LM.

sigtede, hurtige bedømmelser af os, som vi er fristet til at gøre til vores mål."

Jens Ole Christensen peger i bogen på, at ordet salig bedst kan oversættes til moderne dansk med "velsignet" eller "objektivt lykkelig". Det står i modsætning til nutidens fokus på subjektive følelser. Den kristne siger dog selv først et endeligt ja til saligprisningerne i evigheden, slår forfatteren fast, men mener, at der er mange små ja'er til saligprisningerne undervejs i livet som kristen.

Diakoni, dom og nåde

Bogen er hovedsageligt skrevet, mens Jens Ole Christensen var generalsekretær for LM. Den første spæde ide kom endda på Haderslev Næs Bibelcamping i 2007, hvor han skulle holde seks bibeltimer om Bjergprædiken og ikke havde haft tid nok til forberedelsen.

Han indrømmer, at bogen indeholder enkelte udfordringer til LM, men de er ikke bevidst møntet på LM.

"Jeg har jo nok et selvkritisk træk, der også kan gå ud over min egen bevægelse. Det er klart, at jeg havde et blik til det, jeg stod i dengang. Men jeg vil i hvert fald sige, at det også kunne ramme andre miljøer."

En enkelt udfordring vil han dog gerne komme med til LM'erne. I bogen forklarer den tidligere generalsekretær, at der må være en treklang mellem dom, nåde og diakoni. Forkyndelsen af dom og nåde må med andre ord gå hånd i hånd med omsorgen og barmhjertigheden for andre, for Jesus siger, at den barmhjertige skal møde barmhjertighed.

"Jeg synes sådan set, at mange i LM er gode til at få diakonien med. Skal jeg komme med en udfordring, synes jeg, at LM i Vestdanmark er bedre til organiseret diakoni end LM i Østdanmark," siger han og skynder sig at tilføje, at han ikke kan se den diakoni, der foregår hen over hækken, eller når det ældre menneske mangler en chauffør for at komme til lægen.

"Men den institutionelle diakoni har det ligesom den institutionelle evangelisering. Det bliver en spydspids, der hjælper det andet frem," mener han.

Verden lytter med
For dem, der kender Jens

Ole Christensens kæpheste, er det måske ikke overraskende, at der i rammen omkring Bjergprædiken ligger en pointe for den tidligere generalsekretær. Nemlig den at Jesu tale er til disciplene, men at det ikke betyder, at det omkringliggende samfund ikke kan være med.

"Vi kan have en forestilling om, at debatter om tjenstedeling eller Guds almagt skal holdes internt. Jeg er enig i, at der er ting, som bedst forstås af det genfødte menneske, men Jesus havde ikke hemmelige teologiske synspunkter," siger han og forklarer, at vi selvfølgelig skal overveje formuleringer alt efter målgruppen.

"Det er en fristelse til at bøje af for at undgå reaktioner, men det giver også mulighed for en sund overvejelse: Hvordan lyder dette i tilhørernes ører, så det bedre trænger igennem?"

Dyb hvile og dynamisk liv blev anmeldt i sidste nummer af Tro & Mission.

HANS PEDERSEN ►► Herude i Vestjylland vil man gerne have noget med kirke og tro at gøre, når man møder døden – også selv om det ikke er så udtalt i det daglige

En god afsked skal være i afdødes ånd

”Troen har betydning, når man møder døden,” siger LM’er og bedemand i Videbæk

AF KAJA LAUTERBACH

En bedemands vigtigste opgave er at sørge for, at familien får den bedst mulige afsked med en afdød slægtning. En afsked, som familien synes, er i hans eller hendes ånd.

Det mener Hans Pedersen fra Videbæk, der har været bedemand i byen i 12 år.

Han slår derefter fast, at det er meget individuelt, hvad den bedst mulige afsked er. Han oplever, at de mange ritualer omkring begravelse er en hjælp for mange, men de låser også.

”Folk vil ikke træde ved siden af, og rigtig mange spørger, hvad man plejer at gøre. Så prøver jeg at sende spørgsmålet tilbage og spørge ind til, hvad afdøde måske ville have valgt, og så vælger mange at gøre efter afdødes ønske,” siger Hans Pedersen, der startede sin bedemandsforretning efter en tidligere bedemand i byen, der gik på pension.

”Han opfordrede mig til det, og jeg havde lyst til at blive selvstændig, så efter

Hans Pedersen er ved at gøre en kiste klar til en begravelse.

at have overvejet frem og tilbage tænkte jeg: Lad mig bare prøve!”

Det praktiske fylder

Oftest er bedemanden en af de første, familien har kontakt til efter et dødsfald, og samtalen om afdødes øns-

sker er for mange en start på sorgbearbejdelsen, oplever Hans Pedersen.

”Det at der kommer en, der ikke kender afdøde, og stiller spørgsmål, hjælper dem i gang med at tale om vedkommende.”

Der er stor forskel på, hvor

meget og hvor hurtigt de pårørende snakker om afdøde. For nogle gange ligger alle de praktiske ting som aftaler med præsten, blomster, dødsannoncer, minde-samvær og officielle papirer øverst. Først langt henne i forløbet begynder de at tale

om afdøde.

Hans Pedersen tilbyder at tage sig af alt det praktiske, hvis de pårørende ønsker hjælp til det. For ham er det vigtigt, at familien bare kan koncentrere sig om at være sammen, hvis det er det, de har brug for.

Men for nogle er det en del af sorgbearbejdelsen at tage sig af noget.

”Og så skal jeg ikke tage det fra dem,” slår han fast.

Ikke tage sorgen med

”Jeg har selvfølgelig mine egne meninger om, hvad jeg synes, er et pænt ritual,” siger Hans Pedersen og tilføjer, at han er meget opmærksom på, at de, der har mistet, er i en sårbar situation, og at han let med sin viden og erfaring kan komme til at påvirke dem.

”For mig er opgaven som bedemand også mere end arbejde, og jeg skal være bevidst om ikke at tage sorgen på mig eller tage den med hjem.”

Det mener han dog godt, at han kan håndtere, og forklarer, at der er forskel på at komme til nogen, der er i

sorg, og selv være en del af sorgen.

”Der kan dog godt være situationer, der er så tragiske, at jeg har fældet en tåre. For eksempel, da jeg var med til at begrave en 42-årig familiefar med fire børn,” siger bedemanden, der selv er far til fire.

Kendt kristent ansigt

Hans Pedersen er et kendt ansigt som kristen i Videbæk – både som politiker for Kristendemokraterne og som medlem af LM. Men han har aldrig oplevet, at han er blevet fravalgt til at stå for en begravelse af den grund.

”Motsat tror jeg, at nogle har valgt mig, fordi de ved, at jeg er kristen. Det giver en tryghed i udgangspunktet. Herude i Vestjylland vil man gerne have noget med kirke og tro at gøre, når man møder døden – også selv om det ikke er så udtalt i det daglige,” forklarer han.

Mange synes, at udsyngning, når afdøde flyttes fra dødsstedet til kapellet, hører med, men overlader det til ham at stå for det, for ”Det ved du jo noget om!”

LM indgår samarbejde med KLF, Kirke & Medier

Aftalen skal være med til at fremme kristendom og gode værdier i medierne

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

6. oktober indgår LM og KLF, Kirke & Medier en partneraftale. Aftalen skal give KLF øget opbakning til at få positiv indflydelse på de danske Public Service-medier.

”Vi vil gerne hjælpe dem, der slås for etik og kristne værdier i medierne,” forklarer LM’s generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen, der også mener, LM’erne kan få gavn af KLF’s satsning med at udruste danskerne til at agere i en virkelighed, der er præget af medier.

Dialog med DR

KLF blev stiftet i 1926 for at sikre kristne budskaber i radio og senere i tv. Organisationen har ikke nogen

teologiske standpunkter og blander sig ikke i teologi.

Siden 1950’erne har medlemstallet været faldende, erkender deres generalsekretær Mikael Arendt Laurson. Da han tiltrådte i 2012 var medlemstallet 18.000. I dag er tallet 12.000.

”Jeg vil gerne, at vi som kristne stadig har indflydelse på medierne. Hvis vi skal kunne det, har vi brug for et mandat fra det kirkelige bagland,” siger han som forklaring på, hvorfor KLF ønsker partnerskaber med kirkelige organisationer.

”Vi vil gerne give den forståelse, at kirke er livsbekræftende og positivt. Vi vil gerne rette op på fordomme,” siger han og forklarer, at KLF er en del af Samarbejdsforum for De Danske Lytter- og

Seerorganisationer, der har et politisk mandat.

”Vi har ret til dialog med DR,” siger han og fortæller, at han jævnligt har drøftelser med ledende figurer i DR, og at det har kastet resultater af sig.

Kristendom er i dag

Resultaterne er han dog ikke meget for at afsløre.

”Det er en udfordring at udstille sine sejre, når man er en lobbyorganisation, for det foregår ofte i et fortroligt rum mellem os og politikere.”

Han kan dog løfte sløret for, at KLF sidste forår satte fokus på, at levet kristenliv var underprioriteret i DR.

”Det var ofte en historie om, at kristendommen går langt tilbage, man viste. Vi sagde ’det er flint, men kri-

stendommen er også i dag og ikke bare som en hobby, men som livsgrundlag.”

Senere på året kom der otte udsendelser på P1 under navnet *Korsets Tegn*, der ifølge generalsekretærens ord var ”fremragende”.

Strategisk mulighed

LM’s generalsekretær ser det som et stort plus, at LM kan blive partner med KLF.

”Det er en strategisk god mulighed for LM. Vi vil gerne være med til at præge KLF og kæmpe for etik og kristendom i samfundet.”

Samtidig glæder Søren Skovgaard Sørensen sig over KLF’s nye satsning *Medlemmod*, der har til formål at fremme bevidst mediebrug.

”Vi skal være bevidste medieforbrugere. Vi har

De to generalsekretærer Søren Skovgaard Sørensen (tv.) og Mikael Arendt Laurson har underskrevet partnerskabsaftalen.

ikke indflydelse på de store udenlandske mediemastodonter, men vi har indflydelse på os selv. Skal jeg hele tiden være på, eller kan jeg nøjes med nogle gange om dagen?” forklarer Mikael Arendt Laurson.

Med samarbejdsaftalen skal de lokale LM-kredse

ikke frygte, at KLF presser sig på for at få taletid.

”Vi lancerer et foredragsmateriale om en måneds tid, og giver naturligvis vores partnere en god pris, men om man vil invitere os, må den lokale kreds naturligvis selv bestemme,” forklarer Mikael Arendt Laurson.

TEMA | LM I GRØNLAND?

SØREN ERIKSEN ►► Jeg kaldte mig sømandspræst i stedet for sømandsmissionær, for grønlænderne kan lettere identificere sig med titlen præst

Vi har et åndeligt ansvar for Grønland

”Det grønlandske folk er på mange måder som får uden hyrde. De længes efter Jesus, men der er så få, der kan vise dem vejen,” siger tidligere missionærer Solveig og Søren Eriksen

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Nøden for Grønland har i mange år været et centralt omdrejningspunkt i Solveig og Søren Eriksens liv. De kom ufrivilligt hjem i sommer på grund af sygdom efter at have været ansat tre år for Sømandsmissionen i Nuuk, hvor parret også havde en tilknytningsaftale med LM.

Hvorfor Grønland?

”Nogle kan tænke: ’Hvorfor dog mission i Grønland? Det er jo et kristent land.’ Det var desværre også den holdning, jeg mødte hos præsterne i folkekirken i Grønland, da vi flyttede derop i 2015,” fortæller Søren Eriksen.

”Jeg var jo kaldet som sømandsmissionær, men jeg fandt hurtigt ud af, at det ikke var nogen smart titel, så jeg kaldte mig sømandspræst i stedet. Det klinger bedre i grønlænderes ører. De kan lettere identificere sig med titlen præst, og det gav en god indgang.”

På sømandshjemmet og i Nuuk fik Søren god kontakt til den lokale befolkning.

Solveig og Søren Eriksen bor nu i Bølling ved Skjern, men deres hjerte banker stadig for grønlænderne.

Han besøgte skibene i havnen, hvor han delte bibler ud og ofte fik en god snak med fiskere og besætningsmedlemmer. Han mærkede hurtigt, at mange grønlændere – i modsætning til danskerne – er meget åbne for den åndelige verden.

Solveig arbejdede som pædagog i et bofællesskab for unge med udviklingsforstyrrelser. Her fik hun lov at være et kristent vidnes-

byrd i praktisk omsorg og handling. I parrets hjem kom meget ofte gæster, både overnattende og spontane besøgende, og selv om det krævede en del, var det samtidig berigende, fortæller hun.

Vejen til frelse

Ud over folkekirken og fællesskabet på Sømandshjemmet er der også en pinsekirke og en færsk

brødrekirke i Nuuk. Og selv om størstedelen af den grønlandske befolkning betegner sig selv som kristne og ofte går i kirke, oplevede Solveig og Søren Eriksen alligevel stor åndelig forvirring og meget lidt tydelighed omkring vejen til frelse.

”Mange grønlændere er at sammenligne med får uden hyrde. De længes efter Jesus, men der er så få, der kan vise dem vejen. Det

grønlandske folk har brug for åndelig vejledning, så de kan støttes og ledes ind i et personligt forhold til Gud,” siger Søren Eriksen.

Parret startede sammen en kristen børneklub i et socialt boligbyggeri med 12-15 børn fra ofte belastede hjem. Endvidere havde Søren andagter, samlinger og bibelstudium for nogle af de indsatte i fængslet. Ifølge flere fængselsbetjentes ud-

sagn faldt volden inden for murene markant som følge af dette, fortæller Søren Eriksen.

På sømandshjemmet holdt han bibeltimer for danskere og grønlændere, med tilknytning til folkekirken. Målgruppen blev med tiden udbygget med de mange kontakter, parret fik igennem arbejdet, deriblandt nogle af byens hjemløse, som der også blev arrangeret bibelkurser for.

Stor interesse

Parret bor nu i Bølling ved Skjern. Søren Eriksen blev i foråret behandlet for kræft og er nu rask, men praktiske omstændigheder gjorde, at de følte, Gud ledte dem til at afslutte deres opgaver i Grønland og rejse hjem.

Hjertet banker stadig for grønlænderne. Parret er glade for den store interesse og nød for det grønlandske folk, som de mærker i LM's bagland og gennem de mange LM-kontaktkrede, de har været tilknyttet.

”Grønland er en del af rigsfællesskabet. Vi har derfor et ansvar for at række dem evangeliet,” minder de om.

Forbøn har holdt kærligheden levende

LM vil gerne arbejde, hvor der er mange unåde. Det er der i Grønland, siger generalsekretær

AF KAJA LAUTERBACH

I år er det 50 år siden, LM udsendte den første missionær til Grønland. Lærer Anne Juhl rejste op til børnehjemmet i Lichtenau.

”Det betyder, at der er blevet bedt for det grønlandske folk siden,” siger generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen.

”Der har været en hellig uro i LM for Grønland i 50 år, og nogle LM'er er blevet ved med at minde os om, at vi ikke må glemme Grønland.”

Og netop forbøn og medleven har fået den gamle kærlighed til landet og folket

til at blusse op igen, mener han og tilføjer, at det er på den måde, han selv har fået et fornyet syn for Grønland.

”Da Solveig og Søren Eriksen rejste derop for tre år siden, begyndte jeg for alvor at bede og leve med i arbejdet deroppe, og det rykker noget ved én,” siger han.

Barsk åndeligt miljø

”Man kan godt stille spørgsmålet, om ikke det er tåbeligt at fokusere på Grønland, når der mangler missionærer i de andre lande, hvor LM arbejder,” siger generalsekretæren.

Men han mener bestemt, det er en god ide at opfor-

dre til, at LM'erne vil stå bag dem, der får et kald til at rejse derop.

”I LM's strategi står der, at vi gerne vil arbejde, hvor der er mange unåde. Og det er jo netop Grønland,” siger han

”Det åndelige miljø er barsk, og kommende missionærer skal vide, at de kommer til at stå i en åndskamp. Det er kun Jesus, der med sin kraft kan bryde igennem mørket og kulden deroppe.”

Han tilføjer forsigtigt, at hvis Gud kalder nogen til at rejse ud i mission, kan det måske være lidt lige meget, hvor de rejser hen.

Grønland er også et sted,

hvor LM kan sende missionærer til på en anden måde, end man ellers gør, mener Søren Skovgaard Sørensen.

En måde kunne være gennem jobmission, hvor man har et job og så lever som hverdagskristen, og han peger på, at det ser ud til, at man forholdsvis nemt kan finde job i landet.

Eller LM kan indgå et samarbejde med Sømandsmissionen, der betegner sine tre sømandshjem som byens dagligstue. Det vil være oplagt for LM, mener han og peger på, at man i begge tilfælde kan blive tilknyttet LM, hvis man har et naturligt forhold til LM.

”Der er et forunderligt lys deroppe, men grønlænderne mangler livets lys,” siger Søren Skovgaard Sørensen.

”Og så er de diakonale udfordringer meget synlige, og det gør, at der er en tydelig

sammenhæng mellem mission og diakoni.”

Kan vi bare slippe dem?

Grønlænderne er umiddelbare på en god måde og har et væsen, der indbyder til umiddelbar omsorg, men de mangler evangeliet, mener Søren Skovgaard Sørensen og minder om, at de er knyttet til Danmark. Ikke kun som nation, men også gennem den lutherske kirke, som dansk-norske Hans Egede bragte derop i 1700-tallet.

”De har et forunderligt lys deroppe, men mangler livets lys. Kan vi bare slippe dem?” spørger han.

TEMA

NICOLAJ WIBE ►► Vi vil gerne støtte enhver LM'er, der vil gøre en indsats i Grønland. Det skal ikke være for samarbejdets skyld, men for grønlændernes skyld

Samarbejde for grønlændernes skyld

"Grønland er igen blevet skrevet på LM's verdenskort. Det vil vi gerne støtte op om," siger generalsekretær i Sømandsmissionen Nicolaj Wibe

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Det giver god mening, når Sømandsmissionen sender missionærer til Grønland med en tilknytningsaftale med LM – sådan som det var tilfældet med Solveig og Søren Eriksen, der netop har været ansat tre år ud fra sømandshjemmet i Nuuk.

Det mener Nicolaj Wibe, der er generalsekretær i den danske missionsorganisation, der i over 100 år har drevet sømandshjem i Danmark og siden 1960'erne også i Grønland.

"Grønland har gennem tiden spillet en stor rolle i LM. Det har været en stor inspirationskilde for os i Sømandsmissionen," siger generalsekretæren, der er født og opvokset i Nexø på Bornholm og selv har baggrund i LM, hvor han også har hørt om mission i Grønland. I 50 år har LM i perioder haft tilknyttede missionærer i Grønland, udsendt af forskellige missionselskaber eller som jobmissionærer – folk med "almindelige" job, som ønsker at drive mission i hverdagen.

Et kald, der har fået kød og blod igen

Der er en helt særlig kærlighed i LM til Grønland, og derfor har det været en stor velsignelse at have Solveig

Nicolaj Wibe er generalsekretær i Sømandsmissionen. Han mener, at det i Grønland er vigtigt at tænke i diakoni – at vi også forkynder evangeliet i handling.

og Søren Eriksen udsendt, mener Nicolaj Wibe.

"Jeg har hørt mange LM'ere udtrykke stor glæde over at have fulgt dem i deres arbejde. Grønland er igen blevet skrevet på LM's verdenskort. Og grønlænderne er igen kommet med i forbønnen. Det er som et kald, der har fået kød og blod igen."

Derfor ser han gerne, nu hvor Eriksen-parret ikke længere er i Grønland, at flere LM'ere får et kald til at rejse til Grønland, og han vil gerne samarbejde med LM for at fremme det.

"Vi vil gerne støtte enhver LM'er, der vil gøre en indsats i Grønland. Det skal ikke være for samarbejdets skyld – for Sømandsmissionens eller LM's skyld. Det er vigtigt for mig at pointere. Pyt med organisationerne. Det skal være for grønlænder-

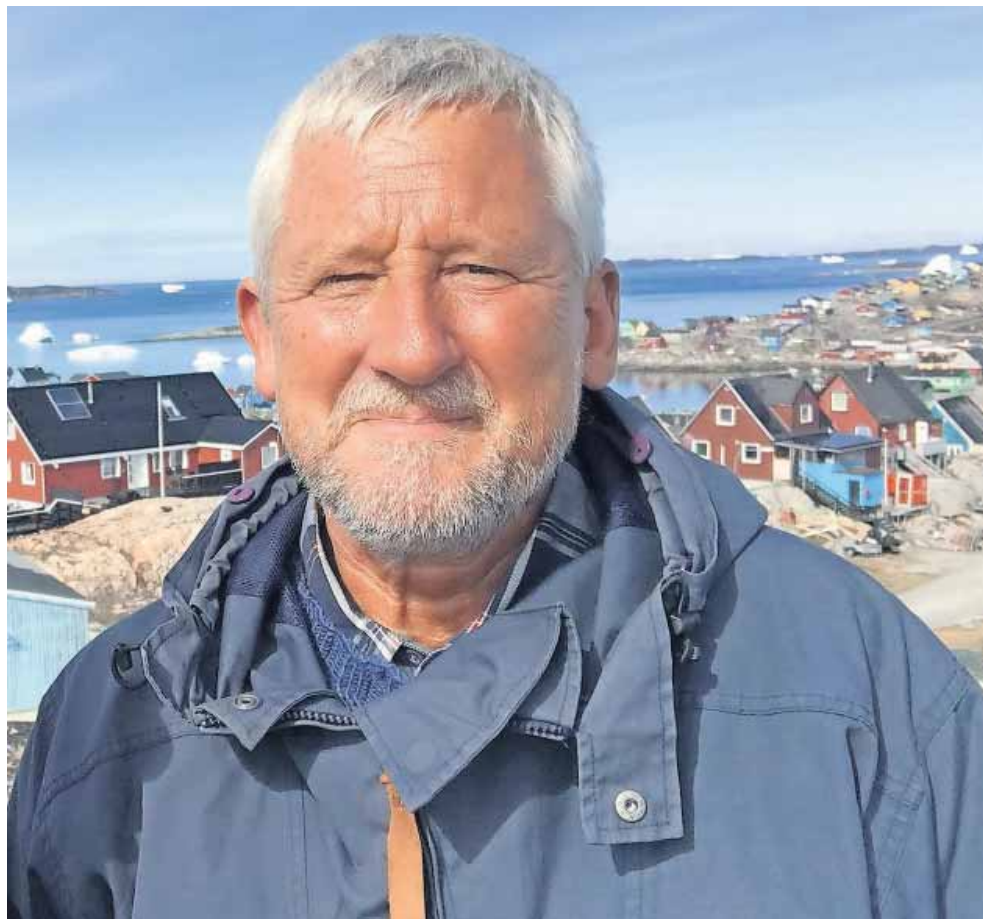

FOTO: JØRGEN WIBE

nes skyld – fordi vi så gerne vil dele evangeliet med det grønlandske folk."

Vigtigt at forkynde evangeliet i handling

Lederen af Sømandsmissionen ser flere muligheder for LM'ere, der ønsker at drive mission i Grønland – om det er på et af sømandshjemmene, som diakon, missiønær eller noget helt tredje.

"Der er megen social nød, mange splittede familier, ensomme teenagere og hjemløse i Grønland. Derfor er det vigtigt for os at tænke i diakoni – at vi også forkynder evangeliet i handling."

Desuden er den grønlandske kultur ikke så ordrig som den danske. Grønlænderne kan være meget blufærdige omkring det at tale om det følelsesmæssige, og

det kan være en udfordring, når man ikke er vant til det og tænker, man skal tale med dem om tro, forklarer han.

"Der er bare ikke tradition for, at man taler så meget sammen. Det ses tydeligt på sømandshjemmet, hvor folk kan sidde i caféen og spise sammen uden nødvendigvis at snakke sammen hele tiden. Til gengæld er det rigtig

vigtigt for dem, hvis man gør noget sammen med dem – tager med dem ud at fiske, på gåtur på fjeldet eller ser en film sammen med dem. Det kan åbne for en dybere kontakt."

Derfor er Sømandsmissionen i Grønland blandt andet engageret i en strikkeklub for kvinder, en skakklub, lektiehjælp, foredragsaftener, vandreture og meget mere.

Samarbejde giver flere foldede hænder

Hvis en LM'er flytter til Grønland og ønsker at gå ind i et missionsarbejde, vil Sømandsmissionen helt naturligt bakke op ved eventuelt at stille lokaler til rådighed på sømandshjemmene og være der med et åndeligt fællesskab, så man ikke føler sig så ensom i alt det fremmede, understreger Nicolaj Wibe.

Her har LM en stor styrke ved, at man som tilknyttet missionær har kontakt-kredse, der følger med i arbejdet på en helt særlig måde.

"Lad os endelig gøre brug af hinandens ressourcer. Der er langt flere foldede hænder, når flere organisationer går sammen om at bakke missionærer op. Og så er der langt flere venner, som viser omsorg og varme på den bedst tænkelige måde."

KFS: Nu skal vi i gang i Grønland!

For KFS er det naturligt at starte arbejde i Grønland, fordi det er en del af rigsfællesskabet med Danmark

AF KAJA LAUTERBACH

For en del år tilbage spurgte generalsekretæren for det internationale kristne studenterarbejde: Hvis det danske KFS ikke tager ansvar for Grønland, hvem gør så?

"Det var et godt spørgsmål, for det er nærliggende, at det er os, der skal gøre noget. Grønland er jo en del af rigsfællesskabet med Dan-

mark," siger Christian Rasmussen, der er generalsekretær i Kristeligt Forbund for Studerende.

Han fortæller, at KFS har snakket om det siden, og i november 2017 besluttede KFS' bestyrelse, at tiden nu er kommet til at gøre noget. "Og vi arbejder på slagplanen," siger han.

Skal være tålmodige
KFS vil gerne have et grøn-

landsk studenterarbejde i gang både på gymnasier og på videregående uddannelser, men hvis det skal lykkes, bliver det nødvendigt at ansætte en sekretær deroppe, tror Christian Rasmussen.

"Vi vurderer, at vi i første omgang skal sende en dansk sekretær derop fra næste sommer – men på længere sigt tænker vi, at det skal være en lokal," si-

ger han.

"Nu arbejder vi på at finde ud af, hvordan vi skal gribe det an. Vi er klar over, at vi ikke kan kopiere danske arbejdsmoder en til en, og lige nu er det vigtigste at være tålmodige og give os tid til at sætte os ind i kulturen og måden at tænke på."

Generalsekretær Christian Rasmussen tror, det bliver nødvendigt, at én rejser derop for at finde ud af,

hvordan arbejdet skal være konkret.

Høste andres erfaringer
Christian Rasmussen fortæller, at tanken om at starte KFS-arbejde i Grønland har ligget en del KFS'ere på hjerte i mange år.

"I mange år lød det: Skulle vi ikke gøre noget?, og nu har vi endelig fået mulighed for at rykke på det," siger han.

"Nu er vi bare spændte på,

hvordan det kommer til at se ud."

Sømandsmissionen har haft arbejde i Grønland i mange år. Fra 2015-2018 har de haft Søren Eriksen ansat som evangelist i Nuuk.

"Det betyder, at de ved ganske meget om, hvordan man griber tingene an i Grønland, og de erfaringer, vil vi i KFS gerne lære af," siger Christian Rasmussen.

MICHAEL AGERBO MØRCH ►► Mange af os må afsværges jagten på popularitet og indflydelse, fordi det vil skade vores åndelige liv at nå dertil

Uvidenhed om Bibelen giver ny mulighed

Mange danskere har en naturlig nysgerrighed på Bibelens indhold, der skaber gode samtaler om tro, mener Michael Agerbo Mørch

AF MICHAEL AGERBO MØRCH
ADM. LEDER AF DBI'S CENTER
FOR TEOLOGI I PRAKSIS (CTIP)
MAM@DBI.EDU

Der er en strømning i tiden, som ikke optager mange sociologer og kulturskperter, men som alligevel må anses for at være afgørende, når det kommer til en analyse af dansk kulturs tilstand set med kristne briller: Det post-kristne samfund er kendetegnet ved en omfattende bibel-analfabetisme.

Det lidt skøre begreb betyder, at mange ikke-troende mennesker intet ved om Bibelen. Ligesom folk kan mangle evne til at læse og skrive, sådan kan mennesker mangle basal indsigt i Bibelen. Det siges, at mange mennesker før i tiden – kristne eller ej – kendte bibelhistorier og salmevers, for det lærte alle på skolebænkene.

For mig, som er født i 1988, lyder det som noget fra Harald Blåtands tid, men det er faktisk ikke så længe siden. Forkyndende undervisning i folkeskolen var lovlig frem til skolereformen i 1975, som jo ikke er så længe siden, men dog alligevel før Danmarks EM-sejr (1992), Murens fald (1989), TV2 (1988) og Dankortet (1983)

Ingen grundviden

Det er gået grasserende hurtigt. Jeg møder jævnligt mennesker – og ikke bare yngre – som absolut intet ved om Bibelen. De ved ikke, at Bibelen består af to hoveddele (testamenter). De ved ikke, hvem Abraham, Moses, David, Paulus eller Peter er. De ved ikke, hvad kristne mener med synd, Gud, Himlen, retfærdighed, mission eller nåde. De ved måske nok, at Bibelen blandt andet handler om Jesus, men hvad den så siger om denne mand, ved de så godt som intet om. Med

FOTO: KARIN MØRK NIELSEN

Soldatertiden er for mange en mulighed for, at de kan arbejde med nye sider af sig selv, og for mange inkluderer det også en undersøgelse af den kristne tro, mener Michael Agerbo Mørch. Her er det soldater ved soldaterhjemmets kaffevogn på skydebanen i Borrislejren.

gru husker jeg tilbage på en snak med en ung kvinde, der påstod, at Jesus var gift med Maria, "for det siger de i musicalfilmen Askepop"!

At danskerne så godt som ingen viden har om, hvad der står i Bibelen, betyder noget for Især forkynderen. Du kan som forkynder i den brede folkekirke ikke antage, at folk ved noget som helst. Og slet ikke, at det, de tror, de ved, også er det, som du tror, at de ved. Måske er det rigtigt, at den ældre del af befolkningen stadig besidder en grund af viden gennem bibelfortællinger fra folkeskolen i hine dage, men jeg tvivler efterhånden.

Læser én bog om året

Også i bibeltro miljøer fornemmes – og jeg skriver bevidst lidt postulerende "fornemmes", for det bygger kun på samtaler og eget skøn og ikke nogen empirisk undersøgelse – en voksende uvidenhed om Bibelens indhold, som gør, at undervisning er et stigende behov. Ikke for videns skyld alene, men fordi tro også er tilslutning til et læreindhold.

Måske skyldes den manglende viden lede ved at læse i det hele taget? Studier vi-

ser i hvert fald, at flertallet af voksne danskere læser én bog om året. Læserflokkene er sikkert større blandt højrefløjskristne, men næppe meget. Og nej, det er ikke noget mål, at LM skal stå for "Læseklubben Middelsvær", men Bibelens historier er givet for, at vi skal lære af dem (Rom 15,4), og vi graver guldet ned i stedet for op, hvis vi ikke åbner Bogen.

Nysgerrighed på Bibelen

Bibel-analfabetismen har dog flere steder også ansporet til en ny missionsmulighed: nysgerrighed.

Ved en konference på Dansk Bibel-Institut for nogle år siden pegede Lars Dahle fra NLA Mediehøgskolen Gimlekollen i Norge netop på, at samtiden også er kendetegnet ved, at mange mennesker bliver interesserede i den kristendom, som den skandinaviske kultur ellers har smidt på historiens mødding.

"De nysgerrige" udgør ganske vist ikke en stor gruppe, men de er der: Folk, der har lyst til at deltage i Åbne Bibelstudiegrupper, Alpha-kurser, Bibelmaratoner, læsergrupper og så videre med det specifikke formål

at lære Bibelens indhold at kende.

Målet er ikke, at folk skal have udvidet deres paratviden om religiøse forhold. Men for nogle kan den nysgerrige, mere undervisningsagtige ramme om tilgængelsen af bibelstof være netop det, de har brug for, for at de kan lukke op for nogle af de åndelige og eksistentielle spørgsmål, de helt sikkert gemmer på.

Efterspørgsel på feltbibel

Et dugfriskt eksempel, som får mig til at trikke af fryd: et soldaterhjem har netop budt velkommen til en større gruppe rekrutter. Efter andagten på åbningsaftenen tilbød de alle en feltbibel. Ofte er det ikke et tilbud, som soldaterne kæmper om at benytte, men denne gang var der ikke nok bibler til alle! Senere viste det sig, at en stue med 14 soldater sammen læser i Bibelen hver morgen efter værelsestjek, og på soldaterhjemmet kan de samle cirka 70 soldater til frivillig andagt om aftenen. Gud er stor!

Jeg har ikke interviewet soldaterne, så det er skud fra hoften, men jeg gætter

på, at en almen nysgerrighed er krydret med Heligåndens kraftfulde virke i deres nystartede bibellæsning. Soldatertiden er en mulighed for, at de kan arbejde med nye sider af sig selv, og for mange inkluderer det så en undersøgelse af den kristne tro.

Eksemplet viser, at nysgerrigheden kan anvendes til at tale om tro. Og til at bede om, at Gud igen må skabe en folkelig vækkelse i Danmark.

Fortælle for første gang

Hvordan skal kirken imødegå den stigende sekularisering og afkristning i Danmark? Det kan ikke sættes på én formel, og kirkens mangfoldige arbejdsgrøner kan alle bidrage på forskellig vis.

Et centralt virke er den

apologetiske forkyndelse, som bestemt har fået sin berettigelse i dagens bibel-analfabetiske Danmark. Det er afgørende – både for kristne og ikke-troende – at de rationelle indvendinger imod kristendommens sandhed tages seriøst og imødegås.

Alligevel vil jeg sige, at forkynderen har et særligt ansvar for at indføre lytterne i Bibelens indhold.

Alene af den grund, at der simpelthen gives en mulighed for at åbne og udlægge mange vigtige bibelfortællinger for første gang. Det er en særlig glæde som underviser, når man for eksempel kan gennemgå Esajas' bog kapitel 53 og fortælle, at det skrev Esajas 700 år før Kristus hang på korset.

Jeg har prøvet det, og at se øjnene blive store af forundring og høre de små udbrud ("Jamen, det er jo for vildt!!!") er en fantastisk glæde og årsag til stor taknemmelighed.

I fire kronikker hen over sommeren og efteråret beskriver ph.dk-studerende Michael Agerbo Mørch nogle områder, hvor LM og kirken generelt møder muligheder og udfordringer. Emnerne er fokuseret omkring lederskab og forkyndelse, da det er to områder, som spiller afgørende ind på næsten alle LM's aktiviteter. Denne kronik er nummer 3 af 4. Den sidste bringes i TM nummer 18.

KIRKE ▶

FRIVILLIGE I SKJERN BYKIRKE ▶▶ Vi har siddet på kirkebænken i mange år, og nu er det vores tur til at tage fat

Frimenighed rykker ind på gammelt slagteri

Skjern Bykirke har nu plads til børneaktiviteter og 600 personer

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Den 21. september blev snoren klippet og Skjern Bykirkes nye lokaler i byens gamle slagteri officielt taget i brug. Den vestjyske evangelisk-lutherske frimenighed er en af landets største med 430 medlemmer. De nye lokaler rummer plads til 600 personer og har kostet knap 11 millioner samt et utal af frivillige arbejdstimer.

Den 23. september var der indvielsesgudstjeneste.

Vores tur

Det gamle fryselager i Danish Crowns slagteri i Skjern rummer nu en mødesal, kontor, cafe-område og et rum, hvor man kan sidde med mindre børn og følge med i gudstjenesterne. Det er en væsentlig opgradering fra tidligere, hvor menigheden lejede sig ind i Skjern kirkes kirkesal, hvor der ikke var plads til børneaktiviteter

Skjern Bykirke har indrettet kirkesal i det gamle Danish Crown slagteris fryselager.

eller kirkekaffen indendørs. Processen har været i gang i flere år, og især de af menighedens medlemmer, der har håndværksmæssig snilde, har oplevet, at der

var efterspørgsel efter deres evner, forklarer menighedens formand Jan Christensen:

"En af dem sagde faktisk: Vi har siddet på kirkebæn-

ken i mange år, nu er det vores tur til at tage fat!"

Menigheden deler det gamle slagteri med Skjerns nye ældre- og aktivitetscenter.

Ny formand i Bibelskabet

Peder Østermark Andreassen afløser Sverri Hammer som bestyrelsesformand i Bibelskabet.

63-årige Andreassen var direktør for Energinet.dk, men trak sig i foråret som et led i et generationsskifte.

Andreassen har stor bestyrelseserfaring fra forskellige kristne organisationer. Han sidder i bestyrelsen for Dansk Armeniermission og i frimenigheden Broen i Vejle. Han er desuden tidligere bestyrelsesmedlem i Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler og tidligere formand for Kristelig Handicapforening.

nlm

Missionsorganisation får gigantunderskud igen

Den norske missionsorganisation Normisjon kom ud af 2017 med et underskud på 23,5 millioner norske kroner. Det store underskud kommer i kølvandet på flere års underskud. Således har organisationen de sidste tre år haft et underskud på sammenlagt 50 millioner norske kroner. En del af underskuddet skyldes, at boghandlerkæden Vivo, som Normisjon ejede 85 procent af med Norsk Luthersk Misjonsamband som den anden partner, gik konkurs i 2016.

Siden generalforsamlingen i 2017 har Normisjon ifølge generalsekretær Anne Birgitte Langmoen Kvelland skåret kraftigt i bemanningen på hovedkontoret i Oslo. Hun fastslår dog, at organisationen fortsat er nødt til at skære i omkostninger både i Norge og i udlandet.

Omkring 70.000 personer er en del af Normisjon og deres ungdomsorganisation Acta. Organisationen har omkring 20 udsendte missionærer og har virksomheder både i Norge og i udlandet. Organisationen har ifølge seneste årsregnskab en egenkapital på 60 millioner norske kroner.

nlm

Ølgod Valgmenighed støtter radio i Tyrkiet

Hensigten med missionsprojektet er både at samle penge ind og skabe forbøn

AF KAJA LAUTERBACH

I foråret 2017 var lederen af den kristne Radio Shema i Tyrkiet, Soner Tufan, på møderejse i Danmark. Kenneth Lindgreen, der er næstformand for Ølgod Valgmenighed, var med til et møde med ham i Ølgod LM og blev meget grebet af det, han fortalte.

"Jeg fik den tanke, at de måske kunne have et indsamlingsmissionsprojekt til Valgmenigheden, og snakkede med Soner Tufan om det bagefter," fortæller han.

Ved et bestyrelsesmøde blev menighedens ledelse enige om at kontakte Norea Radio om muligheden for at støtte Radio Shema. Valget faldt på projektet i byen Samsun ved Sortehavet,

Flemming Mose Lauridsen (tv.) og Kenneth Lindgreen glæder sig over, at Ølgod Valgmenighed samler ind til Radio Shema.

hvor en præst sender sine prædikener ud i radioen.

Soner Tufan var også på besøg hos Flemming Mose Lauridsen, der er præst i Ølgod Valgmenighed. Han fortæller, at alle i bestyrelsen blev ramt af den brand og iver, de kristne i Samsun har efter at få budskabet om Jesus ud i radioen, så det

ikke kun er præstens egen menighed, der har mulighed for at høre det, men hele regionen.

"Tyrkiets historie er skræmmende. Det var kristendommens vugge, men nu er der stort set ingen kristne. I hele Samsun-regionen er der kun 200, hvis udlændinge tælles med ud

af syv millioner indbyggere. Her i menigheden er vi 400," siger han.

Brug for udsyn

Ølgod Valgmenighed vægter de det højt at have et missionsprojekt, hvor de samler ind til andre end sig selv. Da mange af deres medlemmer i forvejen giver penge til Indre Mission eller Luthersk Mission, går pengene fra projektet til noget uden for en af de to organisationer. Tidligere har de for eksempel samlet ind til Åbne Døre og Yad va Lev.

"Det er altid godt med et missionsprojekt, som retter øjne væk fra os selv. Menigheden har brug for udsyn og at tænke ud over vores egne rækker," siger Flemming Mose Lauridsen.

"Det er sundt for alle at

komme uden for deres egne cirkler, og det gør noget ved os at møde nogle, der virkelig har brug for hjælp, og som samtidig går all ind, for at andre skal høre om Jesus."

Virkelig opmærksomhed

Det beløb, der skal samles ind til radioarbejdet i Samsun, er højere end det, Ølgod Valgmenighed plejer at samle ind til sine missionsprojekter.

"Men vi tænkte, at det var opnåeligt, hvis vi fik informeret menigheden godt nok," siger de to menighedsledere og udtrykker taknemmelighed over det professionelle præsentationsmateriale, som Norea Danmark har "fodret" dem med til at informere ud fra.

Kenneth Lindgreen har

været glad for to videoer som handlede om arbejdet. Han fortæller, at de til deres høstgudstjeneste fik tilsendt personlige vidnesbyrd fra mennesker, som rent faktisk ønskede kontakt til kirken i Samsun.

"Alle siger, at det er et spændende projekt, og vi har virkelig folks opmærksomhed, når vi fortæller," siger han og tilføjer, at der altid er en dobbelt hensigt med en missionsprojekt: at samle penge ind, men også at informere om det, så der kan blive skabt forbøn.

"Det var vigtigt for os, at dem, som vi samler penge ind til, også ved, at de er omsluttet af vores kirkes forbøn. Det er også en måde at støtte på, at de ved, at kristne i Vestdanmark beder for dem."

Jakobs Blomsterforum
 Farverivej 8, Skjern
 97 35 25 21
 jakobsblomsterforum.dk

Abortlinieleder søges
 Retten til Liv søger pr. 1. januar, eller efter aftale, en deltids-ansat leder for Retten til Liv's telefon- og internetrådgivning "Abortlinien".
 Du trives i et arbejde, der er båret af omsorg for det ufødte barn, og af empati for kvinder, der har abortproblematikken inde på livet.
 Du kan identificere dig med Retten til Liv's basis og formål.
 Se yderligere oplysninger og stillingsbeskrivelse på:
www.rettentilliv.dk

LivogJob
 Stubbekøbing

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik
- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
 forstanderpar
 Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

NOMADEEVANGELIST OG UNDERVISER I TANZANIA

LM søger en missionær, som via evangelisations-ture og undervisning på bibelskolen i Ilambilole ved Iringa vil arbejde på at nå længere ud med evangeliet blandt nomader. Stillingen ønskes besat hurtigst muligt. Læs mere på dlm.dk/job/missionaer

Vil du vide mere?
 Kontakt missionskonsulent Christian Lund Pedersen på telefon 93 88 02 56 / clp@dlm.dk.

128 Aarhus lejligheder i grønne omgivelser
 Lyse, rummelige og delevnede lejligheder - 2, 3 eller 4 værelser - til en fornuftig pris, i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.
 Tjek ind på vores nye hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.
Hejredalsparken.dk
 Lejligheder i Aarhus

STILLINGS OPSLAG

Vi søger en ny lærer pr. 1. november 2018, som har hjerte, lyst og energi til at arbejde med vores målgruppe af specialelever, som er fagligt og/eller socialt udfordret. Vi er en eksamensfri efterskole.

Vores ønske til dig er, at du kan indgå i lærerteams i nogle af fagene dansk, engelsk, matematik og eventuelle valgfag. Vi arbejder med en anerkendende tilgang til børn, forældre og kollegaer.

Vores kristne værdigrundlag og menneskesyn præger vores hverdag.

Se mere af stillingsopslaget på www.sdrborkefterskole.dk
 Ansættelse efter gældende overenskomst mellem Finansministeriet og LC
 Ansøgningsfrist 10/10 -2018 på mail: info@sdrborkefterskole.dk

Frederiksborg Apotek
 Slotsgade 26, 3400 Hillerød
 Tlf. 48 26 56 00
 apoteker Troels Ingemann
www.frederiksborg-apotek.dk
 Åbent alle dage i året kl. 8-21

Donér via mobilen
 Det er blevet nemt at donere penge til Luthersk Mission – også når du ikke har kontanter i pungen. Donér et valgfrit beløb via din MobilePay app på mobilen. Nummeret, du skal sende til, er **66288**

Giv Tro & Mission som gave

Kun 190 kr. for et år

VIL DU VÆRE MISSIONÆR I CAMBODJA?

LM søger missionærer, der kan matche de behov, som bliver aktuelle de kommende år i Cambodja. Aktuelt er det en:
Underviser til Phnom Penh Bible School
 Læs om stillingen på dlm.dk/job/missionaer. Andre faglige kompetencer har dog også interesse. Kontakt Luthersk Mission for en uforpligtende samtale om dine evner og vores behov fremadrettet.
 Er du interesseret eller har spørgsmål, så kontakt missionskonsulent Bent Olsen på tlf: 41 57 82 37 eller på bo@dlm.dk.

WWW.DLM.DK
 Her finder du inspiration, nyheder, fakta, vidnesbyrd og meget mere!

penta byg a/s

HOVED- OG TOTALENTREPRISER
 PENTABYG.DK

SOLSIKKEN
 Børnehave - Vuggestue

Fasanvej 16. 6900 Skjern. Tlf: 29893585/60724684/21694542
www.solsikken.name - info@solsikken.name
 Cvr.nr. 30661745

Er du vores nye leder?

Kristen, privat børnehave og vuggestue med indhold og kvalitet søger visionær leder til at stå i spidsen for det høje faglige niveau og den gode atmosfære.

Solsikken er en institution med 75 børn i alderen 0-6 år og ca. 20 medarbejdere. Solsikken drives ud fra et kristent livs- og menneskesyn, og vi ønsker, at du aktivt kan tilslutte dig disse værdier.

Yderligere information om stillingen findes på hjemmesiden www.solsikken.name eller ved henvendelse til formanden for Solsikkens bestyrelsen – Finn Vile Jensen tlf. 91559525

Ansøgning med relevante bilag sendes til Finn Vile Jensen på mailadressen finnvile@gmail.com

Ansøgningsfrist: mandag den 22. oktober 2018 kl. 12.

Stillingen ønskes besat pr. 1/12 eller efter aftale.

ANNELISE CLAUSEN ►► Hvis man fremover kunne lægge mindre vægt på at leve op til korrekte strømninger, kunne der måske komme mere liv i LM såvel ude som hjemme

SYNSPUNKT ►

Missionærers tjenestetid

AF ANNELISE CLAUSEN
MISSIONÆR I CAMBODJA

Carsten Skovgaard-Holm skrev i T&M 14, at han "ikke tror på, at moderne missionærer er pjevsede".

Vores erfaring er mindre grad af robusthed hos en del af de seneste årtiers udsendinge. Det har begrænset deres holdbarhed i arbejdet.

Når det gælder, at "folk gerne ville have papir på uddannelsen", og at "der kom større krav i missionslandene om formelle papirer", hang det sammen med, at man begyndte at tænke karriere og kompetenceudvikling sammen med missionærtjeneste. Resultatet blev en akademisk uddannelse, som havde en betydeligt snævrere målgruppe.

Den gamle missionsskole i Hillerød var åben for mennesker med meget forskellig uddannelsesmæssig baggrund. Der var håndværkere, handlende og landmænd, der siden ydede en langvarig og frugtbar indsats. Sådanne havde dannet kernen af LM's missionærer igennem mange år, men blev i betydelig grad afskåret fra en missionærtjeneste ved de nye uddannelseskrav.

Vi kan også konstatere, at

i Cambodja giver myndighederne adgang til missionærer uden krav om formelle uddannelsesmæssige papirer. Mon ikke der er andre lande, hvor det også er tilfældet?

Familien "tager i mindre grad af sted på mandens missionærkald", men begge skal have meningsfyldte, forud fastlagte arbejdsbeskrivelser. Dette princip gled ud i samme periode, som nedgangen i missionærernes tjenestetid kom.

Jeg kan ikke genkende fra mig selv, at jeg tog ud på min mands kald. Opfattelsen var dengang, at parret tog ud som en enhed på et fælles kald. Enheden var baggrunden for, at deres fælles opgave kunne løses, også når opgaven lød på, at det var Axel, der skulle være synodekasserer.

Ud over at stå bag manden i hans opgave, havde konen frihed til at engagere sig i andre opgaver, som Gud ledte hende til. Den ordning gav stor arbejds glæde.

Kunne man fremover lægge mindre vægt på at leve op til korrekte strømninger og danne modkultur til for eksempel karrieretanken, kunne der måske komme mere liv i LM såvel ude som hjemme.

SYNSPUNKT ►

Man skal skelne mellem Bill Hybels og hans bøger

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER
REDAKTØR AF T&M

Peder Østergaard Jensen udtrykker i T&M 14 uenighed i, at jeg i T&M 13 ikke tager større afstand fra Bill Hybels' bøger. Han frygter, at brug af Hybels' bøger kan lede til en bagatellisering af hans synd. Samtidig er Hybels et dårligt forbillede, hvilket bør gøre os påpasselige – særligt mens mindet stadig er frisk, skriver han.

Jeg er i det store og hele enig med ham i, at Hybels er et dårligt forbillede. Jeg har kun læst en enkelt bog fra hans hånd, nemlig *Bøn forandrer*. Den var meget konkret, og jeg fik meget ud af den, da vi læste den i min cellegruppe. Jeg ville dog føle mig nødsaget til at nævne afsløringerne om Bill Hybels' utroskab med videre, hvis jeg i dag skulle anbefale bogen til andre. Selv ville jeg med min nuværende viden også læse den med helt andre briller, hvis jeg skulle genlæse den.

Især fordi Hybels så ofte bruger sig selv som eksempel, som Peder rigtigt pointerer.

Alligevel ville jeg anbefale bogen om end med en kraftig advarselstrekant. For den var jordnær og fokuseret på praksis, som jeg aldrig har set før. Jeg synes, man principielt bør skelne mellem forfatter og indhold. Indholdet kan godt være opbyggeligt, selvom forfatterens liv ikke er. I hvert fald principielt.

Kan man skelne, mener jeg godt, man kan få udbytte af en bog, hvis forfatter sidenhen har vist sig at være et dårligt forbillede

Det er ikke usandsynligt, at afsløringerne af Bill Hybels, samt det, at han ikke har udtrykt nogen anger, umuliggør, at nogle kan tage indholdet i hans bøger til sig. Det respekterer og anerkender jeg. Min vurdering er dog, at man med en vis portion advarsel, opfordringer til at skelne mellem forfatter og indhold og med Helligåndens hjælp ville kunne læse i hvert fald den bog, jeg har læst med stort udbytte.

Disse mange forbehold fremgik ikke af min leder, der på grund af pladsmangel måske blev for principiel. Derfor: Tak, Peder, for muligheden for at uddybe det her.

LEDER ►

Mediebrug og -lobbyisme

DET ER HELT tilfældigt, at LM indgår en partnerskabsaftale med KLF, Kirke & Medier samtidig med, at en sag, LM er involveret i, får stor eksponering i medierne. Dagsordenen til det halvårige møde mellem LM og en række andre organisationer indeholdt denne gang en drøftelse om ændringerne i synet på køn i samfundet.

I medierne blev dette møde både kaldt et strategimøde (TV2), en kamp for at bremse LGBT-bevægelserne (Fyens Stiftstidende), et forsøg på at skrue ned "for al det bøsseri, der foregår i samfundet" (DR's P1) og meget andet. Hver for sig viser disse beskrivelser noget af den magt, som medierne har – inklusive denne avis: magten til at formulere virkeligheden. Med den magt kan medierne puste et fælles samtalemøde op ved at kalde det et strategimøde og tage al pusten ud af det ved nedladende at tale om at skrue ned for "bøsseri". Med den magt kan medierne gøre LGBT-bevægelsen til modstanderne, hvor hovedsagen egentlig var en anden.

SOM MENNESKE I 2018 er det nærmest umuligt ikke at blive påvirket af medierne. Danskerne ser i gennemsnit over 2,5 times fjernsyn dagligt ifølge Danmarks Statistik. Dertil kommer tidsforbruget på sociale og digitale medier. Det, vi ser, er på godt og ondt med til at påvirke vores oplevelse af verden. For vores egen del kan vi skrue op og ned for medieforbruget og forholde os kritisk, men som fællesskab har vi en mulighed for at påvirke og tale imod, så medieindholdet ændrer sig.

DERFOR ER DET et vigtigt arbejde, KLF, Kirke & Medier udfører. Det er godt, hvis LM med sine få tusind medlemmer kan være rygstøtte til deres arbejde i samtaler med de mennesker, der lægger de overordnede rammer for især ét af de medier, som stadig fylder meget i vores tid: DR. Som enkeltpersoner kan vi ikke ændre indhold på de store medier, men selv små stemmer kan lyde af noget, når de løftes i flok.

Og hvis KLF, Kirke & Medier med deres Mediemod-projekt kan være med til at gøre os opmærksomme på hver især, hvordan de digitale medier påvirker os i en tid, hvor adgangen til Internettet ligger i vores lomme, er det også godt.

DET VAR RENT tilfældigt, at aftalen mellem LM og KLF, Kirke & Medier faldt sammen med, at sagen om udviklingen i synet på kønnet som medfødt blussede op i medierne. Men det tilfældige sammenfald understreger behovet for kritisk medieforbrug og medielobbyisme. Det er vigtige kampe i 2018, og det er godt, at LM tør låne sin stemme til disse kampe.

Nicklas Laurup-Meiner
ansv. redaktør

Oppe i tiden er klummen, der tager livtag med temaer, som berører de fleste danske kristne i samfundet, hverdagen, familien eller noget fjerde. Klummen skrives af Finn Morten Andersen, Amalie Bach-Dybdal, Leif Bach Kofoed og Lene Brosbøl.

OPPE I TIDEN ►

Må jeg låne din opmærksomhed?

AT LEBE BROSBØL
FARMAKONOM

Hov, hallø! Må jeg låne din opmærksomhed et øjeblik? Du ved, dén, der ifølge reklamer, er "... den mest værdifulde resurse". Den, der kan være så flygtig og ulydig over for dine kommandoer. Den, der er så afgørende for dit livsindhold, dine medmennesker, kort sagt: dit liv.

Din mobiltelefon tilbyder dig en app, der fortæller,

hvor meget opmærksomhed du har givet den i løbet af dagen. Aftaler, deadlines, arbejde, familie, transport, forældreinfra og sengetider giver kontant og hård afregning, hvis du ikke giver dem din opmærksomhed.

Til gudstjenesten, mødet eller i bibellæsningen går du hurtigt glip af noget væsentligt, hvis din opmærksomhed ikke fastholdes af dig selv og/eller ved Guds hjælp og indgriben.

De store ting i livet spørger ikke pænt på forhånd om din opmærksomhed. De beslaglægger den straks og fuldstændigt med en gylden, varm eller grå, tung hånd.

Hvis du har fastholdt din

opmærksomhed hertil i læsningen, så forudsiger du nu inden i dig selv, at: "nu fortæller hun mig, at jeg skal være varsom med, hvad jeg giver min opmærksomhed."

Rigtigt. Fortsæt alligevel læsningen, og lær fire sanglinjer udenad:

"Sæt vagt omkring min tanke, og gærde om mit sind (...), selv kan jeg ej væрге mig mod det ondes vagt"

Fordi det ikke kun er reklamerne, der kæmper om din opmærksomhed. Når du er Guds barn, er dit opmærksomhedsfelt en slagmark, hvor Gud og Djævelen kæmper. Kampen er intens, blandt andet når du læser, ser film, kigger på sociale

medier, ser YouTube, hører podcast, læser i din bibel, kører bil, taler med dine kære. Når du – måske flere timer om dagen – giver opmærksomhed til din tablet eller telefon. En slagmark, hvor generalerne kæmper en indædt kamp så hård, at du vittterligt ikke aner det.

Derfor er førnævnte sanglinjer gode at memorere. Fordi du kan bede dem indeni eller højt, hvor og hvornår du vil. De rummer bøn og selverkendelse og giver Gud adgang ind i din opmærksomhed.

Pas på dig selv og din opmærksomhed. At du giver den til dét, der er vigtigt, og som bygger dig op.

tro &
mission
inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

Træplantning i Cambodja

Kirken i Siem Reap i det nordlige Cambodja er begyndt at plante træer i Fjendeskovene for at hjælpe den fattige lokalbefolkning. Dansk missionærpar har doneret de første to træer.

dlm.dk/nyt

Volontør i sin barndoms land

"Det føles som hjem – og er samtidig nyt og anderledes," siger Kristine Houmaa Agerbo, tidligere missionærbarndoms barn i Tanzania. Nu er hun derude igen som volontør med sin mand, Simon.

dlm.dk/nyt

Synge i Himmels kor

18/09/2018 | HANNA SULKJÆR, VOLONTØR I CAMBODJA

Tiden flyver afsted. Jeg har allerede været i Cambodja i en måned, og jeg er vild med det. Kort fortalt: Cambodja er et helt igennem fantastisk land på så mange måder!

Mandag den 3. september begyndte jeg på mit arbejde, som Indebærer pasning af Alfred Kronborg. Han er lige fyldt 2 år, hvilket virkelig er en dejlig alder - han elsker at snakke!

Jeg nyder hverdagen sammen med ham, som er fyldt med leg, grin og dans ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST DANMARK
 ID-nr: 42591
 Sorteret Magasinpost

tro & mission
 Inspiration | nærvær | holdning
 16 | 24. SEPTEMBER 2018
 ARGANG 118

150
 ALLE TIDERS MISSION!
 LUTHERSK MISSION 1868-2018

FOTO: ISTOCKPHOTO

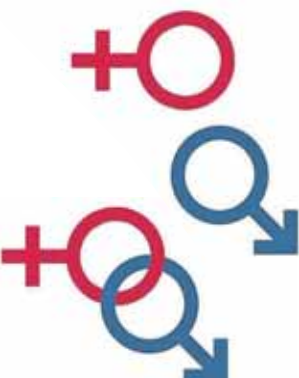

TEMA

LM i Grønland?, LM, KFS og Sømandsmissionen er enige om, at kristne i Danmark har et ansvar for at række evangeliet til grønlanderne. De arbejder på forskellige former for samarbejde om at udsende folk til landet

Bedemand Hans Pedersen oplever, at mange gerne vil have noget med tro at gøre, når de møder døden

LM og en række andre organisationer har været samlet for at drøfte udviklingen i synet på køn i samfundet

LM har indgået partnerskab med KLF, Kirke og Medier. Sammen vil de kæmpe for etik og kristendom i samfundet

..... 5 ..... 3 5